

Риёзус солиҳийн шарҳи / Риёзус солиҳийн шарҳи / 260-ҳадис

260 - وَعَنْ أَبِي الْعَبَّاسِ سَهْلِ بْنِ سَعْدِ السَّاعِدِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: مَرَّ رَجُلٌ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ لِرَجُلٍ عِنْدَهُ جَالِسٌ: «مَا رَأَيْكَ فِي هَذَا؟» فَقَالَ: رَجُلٌ مِنْ أَشْرَافِ النَّاسِ، هَذَا وَاللَّهِ حَرِيٌّ إِنْ حَطَبَ أَنْ يُنْكَحَ، وَإِنْ شَفَعَ أَنْ يُشَفَّعَ، فَسَكَتَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، ثُمَّ مَرَّ رَجُلٌ آخَرٌ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا رَأَيْكَ فِي هَذَا؟» فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ؛ هَذَا رَجُلٌ مِنْ فُقَرَاءِ الْمُسْلِمِينَ، هَذَا حَرِيٌّ إِنْ حَطَبَ أَنْ لَا يُنْكَحَ، وَإِنْ شَفَعَ أَنْ لَا يُشَفَّعَ، وَإِنْ قَالَ أَلَّا يُسْمَعَ لِقَوْلِهِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «هَذَا خَيْرٌ مِنْ مِلءِ الْأَرْضِ مِثْلُ هَذَا». مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ. [6447].

قَوْلُهُ: «حَرِيٌّ» هُوَ بَفَتْحِ الْحَاءِ وَكَسْرِ الرَّاءِ وَتَشْدِيدِ الياءِ: أَي: حَقِيقٌ. وَقَوْلُهُ: «شَفَعَ» بَفَتْحِ الفَاءِ.

260. Абу Аббос Саҳл ибн Саъд ас-Соъидий розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг олдиларидан бир киши ўтиб қолди. Ҳузурларида ҳам бир киши ўтирган эди, «**У ҳақда фикринг қандай?**» дедилар. У: «Бу киши одамларнинг улуғларидан. Аллоҳга қасамки, бу совчи қўйса, қиз беришга, шафоатчилик қилса, шафоати қабул бўлишига лойиқ одам», деди. Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам сукут қилдилар. Кейин яна бир киши ўтди. Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам яна унга: «**У ҳақда фикринг қандай?**» дедилар. У: «Эй Аллоҳнинг Расули, бу киши мусулмонларнинг фақирларидан. Совчи қўйса, қиз бермасликка, шафоатчилик қилса, шафоати қабул бўлмаслигига, сўзласа, сўзига қулоқ солмасликка лойиқ», деди. Шунда Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Мана шу (камбағал киши) ер юзи тўла анавинга ўхшаганлардан яхши», дедилар».

Муттафақун алайҳ.

Шарҳ: Бу ҳадисда овоза бўлмаслик, зоҳидлик, обрў ва мол-дунёни кўпайтирмаслик, одамларга танилган бўлмаслик каби фазилатлар зикр қилинмоқда. Ушбу айтилган сифатларнинг ҳар бири бандани Робби томон юришида кўмакчидир. Инсон табиатига қўшиб яратилганки, у бу дунё роҳатини севади ва охиратни тарк қилади. Пайғамбар алайҳиссаломнинг ёнларида ўтирган саҳоба ҳам «Бу киши мусулмонларнинг фақирларидан. Совчи қўйса, қиз бермасликка, шафоатчилик қилса, шафоати қабул бўлмаслигига, сўзласа, сўзига қулоқ солмасликка лойиқ», деди. Аксар одамларнинг ҳолати мана шунақадир. Лекин Пайғамбар алайҳиссалом **«Мана шу (камбағал киши) ер юзи тўла анавинга ўхшаганлардан яхши»**, деб айтиш билан аслида мўмин банда бу хусусда қандай тушунчага эга бўлишини қуйидаги сўзлари билан ифодалаб, ҳақиқий йўналишни баён қилдилар.

Манба: hadis.islom.uz

HADIS.ISLOM.UZ
NUBUVAT MARVARIDLARI